

ГРОМАДСЬКІСТЬ: ВИЗНАЧЕННЯ У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

ЮШКЕВИЧ Олена Геннадіївна,
*к.ю.н., доцент, доцент кафедри
загальноправових дисциплін факультету
№ 6, Харківський національний
університет внутрішніх справ*

Байдужість та безвідповідальне ставлення посадовців до потреб населення у всіх сферах життєдіяльності, видима нездатність органів влади вирішувати нагальні проблеми сучасності підштовхує звичайних людей об'єднуватися навколо цих проблем задля пошуку шляхів її розв'язання. Соціально-активну частину суспільства, яка на добровольчих засадах бере участь у суспільно-політичному житті країни, використовуючи усі незаборонені чинним законодавством форми, методи і способи, будучи при цьому відмежованою від органів влади називають громадськістю [1, с. 56–57].

Аналіз чинного законодавства дозволяє стверджувати, що на сьогодні існує чотири визначення поняття «громадськість» законодавцем.

Так, громадськість визначають як:

- одну або більше фізичних чи юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи, які діють згідно з чинним законодавством України або практикою [2];
- одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи, зареєстровані на території, на яку поширюється дія документа стратегічного планування [3];
- одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи [4];
- уповноважені представники замовника (забудовника) та проектувальника, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємств та установ, громадських організацій, професійних громадських спілок, громадських представницьких уповноважених органів самоорганізації населення, зареєстрованих в установленому порядку, власників будівель і споруд, земельних ділянок у відповідному кварталі, мікрорайоні [5].

Вищезазначене дозволяє зробити декілька висновків. Визначення «громадськості» надано нормативними актами лише у двох сферах – охорони довкілля та містобудування, що свідчить про відсутність комплексного підходу у законодавстві до розуміння цього поняття та його однакового застосування, непослідовність у правовому регулюванні. В останньому визначенні взагалі абсолютно некоректно віднесено до громадськості уповноважених представників замовника (забудовника) та проектувальника в особі органів влади; уповноважених представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємств та установ.

В абсолютній більшості нормативно-правових актах, які регулюють відносини між громадськістю та органами влади, зазначено про обов'язок останніх «інформувати громадськість» (у законодавстві переважно це зводиться до інформування через ЗМІ про діяльність органів влади чи їх посадових осіб) або «залучати громадськість» (органи влади для підготовки й внесення пропозиції до нормативних актів або програм враховують зауваження та пропозиції, які висловлюють громадські об'єднання чи громадяни). У цих актах або взагалі, або зовсім неоднозначно розкривається меха-

нізм реалізації цього обов'язку. Відсутні також критерії для визначення: чи належно й адекватно поінформовано, чи достатньо й ґрунтовно залучено цю громадськість? [6].

Викладене свідчить про те, що поняття «громадськість» все ще залишається належним чином не вивченим, потребує подальших досліджень та законодавчого закріплення. Адже довільне розуміння поняття «громадськість» призводить до зниження ефективності діяльності органів влади та розвитку громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Ковбасюк Ю.В., Федоренко В.Л. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія. Київ: Ліра-К. 2016. 524 с.

2. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля: наказ Мінприроди України від 18.12.2003 р. №168 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0155-04/conv>.

3. Про стратегічну екологічну оцінку: закон України від 20.03.2018 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.

4. Про оцінку впливу на довкілля: закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>.

5. Про Порядок громадського обговорення містобудівної документації в м. Києві: рішенням Київської міської ради від 16.06.2005 р. №438/3014. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/rishennya-no4383014-vid-16062005r-pro-poryadok-gromadskogo-obgovorennya-mistobudivnoyi>.

6. Хто така громадськість і з чим її «їдять»? URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2014/07/14/7029139/>.

